

Số: /TTr-BNV

Hà Nội, ngày tháng 8 năm 2025

TỜ TRÌNH
Về dự thảo Nghị quyết về tiêu chuẩn của đơn vị hành chính

Kính gửi: Chính phủ

Căn cứ quy định của Luật Tổ chức chính quyền địa phương năm 2025 và nhiệm vụ Thủ tướng Chính phủ giao tại Quyết định số 1589/QĐ-TTg ngày 24/7/2025 về Kế hoạch triển khai thi hành Luật Tổ chức chính quyền địa phương số 72/2025/QH15, Bộ Nội vụ trình Chính phủ dự thảo Dự thảo Nghị quyết về tiêu chuẩn của đơn vị hành chính (ĐVHC), như sau:

I. SỰ CẦN THIẾT XÂY DỰNG NGHỊ QUYẾT

1. Căn cứ chính trị

a) Kết luận số 126-KL/TW, Kết luận số 127-KL/TW, Kết luận số 130-KL/TW và Kết luận số 137-KL/TW của Bộ Chính trị, Ban Bí thư đã đề ra mục tiêu: “Nghiên cứu định hướng sáp nhập một số đơn vị cấp tỉnh, không tổ chức cấp huyện, sáp nhập một số đơn vị cấp xã, thực hiện mô hình địa phương 02 cấp (tổ chức đảng, chính quyền, đoàn thể) bảo đảm tinh gọn, hiệu năng, hiệu lực, hiệu quả”; “...nghiên cứu đề xuất sửa đổi, bổ sung Luật Tổ chức chính quyền địa phương... và hoàn thành sửa đổi, bổ sung pháp luật chậm nhất ngày 30/6/2025”; “Kết thúc hoạt động của ĐVHC cấp huyện từ ngày 01/7/2025 sau khi Hiến pháp năm 2013 (sửa đổi) và Luật Tổ chức chính quyền địa phương (sửa đổi) có hiệu lực thi hành”;

b) Nghị quyết số 60-NQ/TW ngày 12/4/2025 của Hội nghị Trung ương 11 khóa XIII đã thông qua nội dung: “Đồng ý chủ trương tổ chức chính quyền địa phương 2 cấp: cấp tỉnh (tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương), cấp xã (xã, phường, đặc khu trực thuộc tỉnh, thành phố); kết thúc hoạt động của ĐVHC cấp huyện từ ngày 01/7/2025 sau khi Nghị quyết sửa đổi, bổ sung một số điều của Hiến pháp năm 2013 và Luật Tổ chức chính quyền địa phương năm 2025 (sửa đổi) có hiệu lực thi hành”.

c) Tại Đề án sắp xếp, tổ chức lại đơn vị hành chính các cấp và xây dựng mô hình tổ chức chính quyền địa phương 02 cấp do Đảng ủy Chính phủ trình Bộ Chính trị, Ban Bí thư, Ban Chấp hành Trung ương tại Hội nghị Trung ương 11 khóa XIII và đã được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt tại Quyết định số 759/QĐ-TTg ngày 14/4/2025 đã xác định việc sáp nhập ĐVHC cấp tỉnh, tổ chức chính quyền địa phương 02 cấp và sắp xếp lại ĐVHC cấp xã năm 2025 phải bảo đảm

tính ổn định lâu dài; đồng thời Đề án đã xác định tiêu chí và định hướng tiêu chuẩn của ĐVHC cấp tỉnh, cấp xã sau sắp xếp. Như vậy, việc xây dựng tiêu chuẩn của ĐVHC hiện nay phải bảo đảm duy trì mục tiêu, quan điểm về tổ chức ĐVHC “ổn định” đã được xác định tại Đề án trình Trung ương.

2. Căn cứ pháp lý

a) Điều 1 Luật Tổ chức chính quyền địa phương số 72/2025/QH15 quy định ĐVHC của nước ta được tổ chức thành 02 cấp, gồm có: Tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương (cấp tỉnh); xã, phường, đặc khu trực thuộc cấp tỉnh (cấp xã), theo đó. Theo quy định này, trong hệ thống ĐVHC không còn duy trì ĐVHC cấp huyện (với 05 loại hình), đồng thời xuất hiện mới loại hình “đặc khu” (cấp xã). Tuy nhiên, Nghị quyết số 1211/2016/UBTVQH13 ngày 25/5/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về tiêu chuẩn của ĐVHC và phân loại ĐVHC đã được sửa đổi, bổ sung một số điều theo Nghị quyết số 27/2022/UBTVQH15 ngày 21/9/2022 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội (sau đây gọi là Nghị quyết số 1211) đang được thiết kế để quy định về tiêu chuẩn của ĐVHC theo mô hình 03 cấp (gồm 10 loại hình ĐVHC: tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương, quận, huyện, thị xã, thành phố thuộc tỉnh, thành phố thuộc thành phố trực thuộc trung ương, xã, phường, thị trấn). Do vậy, để bảo đảm phù hợp với Hiến pháp năm 2013 (sửa đổi) và Luật Tổ chức chính quyền địa phương số 72/2025/QH15 thì cần sửa đổi các quy định về tiêu chuẩn của ĐVHC (tương ứng với 02 cấp và 05 loại hình ĐVHC).

b) Điểm d khoản 2 Điều 8 Luật Tổ chức chính quyền địa phương số 72/2025/QH15 quy định “tiêu chuẩn của đơn vị hành chính phù hợp với đặc điểm nông thôn, đô thị, hải đảo theo quy định của Ủy ban Thường vụ Quốc hội”, đồng thời khoản 6 Điều 10 Luật này cũng quy định “Việc lập đề án, trình tự, thủ tục xem xét, thông qua đề án thành lập, giải thể, nhập, chia đơn vị hành chính, điều chỉnh địa giới và đổi tên đơn vị hành chính thực hiện theo quy định của Ủy ban Thường vụ Quốc hội”. Như vậy, Luật đã giao thẩm quyền cho Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về tiêu chuẩn của đơn vị hành chính; trình tự, thủ tục thành lập, nhập, chia đơn vị hành chính, điều chỉnh địa giới đơn vị hành chính và đổi tên đơn vị hành chính.

c) Nghị quyết số 76/2025/UBTVQH15 ngày 14/4/2025 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội đã quy định về định hướng tiêu chuẩn của ĐVHC sau sắp xếp năm 2025, cụ thể: (1) Xã miền núi, vùng cao hình thành sau sắp xếp có diện tích tự nhiên đạt từ 200% trở lên và quy mô dân số đạt từ 100% trở lên tiêu chuẩn của xã tương ứng quy định tại Nghị quyết của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về tiêu chuẩn của đơn vị hành chính và phân loại đơn vị hành chính; (2) Xã hình thành sau sắp xếp (không phải xã miền núi, vùng cao) có quy mô dân số đạt từ 200% trở lên và diện tích tự nhiên đạt từ 100% trở lên tiêu chuẩn của xã tương ứng quy định tại Nghị quyết của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về tiêu chuẩn của đơn vị hành chính và phân loại đơn vị hành chính; (3) Phường hình thành sau sắp xếp có diện tích tự nhiên đạt từ 5,5 km² trở lên; đối với phường thuộc thành phố

trực thuộc trung ương có quy mô dân số đạt từ 45.000 người trở lên; phường thuộc tỉnh hình thành sau sắp xếp ở khu vực miền núi, vùng cao, biên giới có quy mô dân số đạt từ 15.000 người trở lên; các phường còn lại có quy mô dân số đạt từ 21.000 người trở lên. Đây là căn cứ pháp lý để các địa phương xây dựng phương án sắp xếp ĐVHC cấp xã năm 2025..

d) Quyết định số 1589/QĐ-TTg ngày 24/7/2025 của Thủ tướng Chính phủ ban hành Kế hoạch triển khai thi hành Luật Tổ chức chính quyền địa phương số 72/2025/QH15 đã giao Bộ Nội vụ chủ trì, phối hợp với Bộ Tư pháp, Văn phòng Chính phủ và các cơ quan, tổ chức có liên quan xây dựng dự thảo Nghị quyết của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về tiêu chuẩn của đơn vị hành chính; trình tự, thủ tục thành lập, nhập, chia đơn vị hành chính, điều chỉnh địa giới đơn vị hành chính và đổi tên đơn vị hành chính.

3. Cơ sở thực tiễn

a) Ngày 12/6/2025, Quốc hội đã ban hành Nghị quyết số 202/2025/QH15 về việc sắp xếp ĐVHC cấp tỉnh năm 2025 và ngày 16/6/2025, Ủy ban Thường vụ Quốc hội đã ban hành 34 Nghị quyết về việc sắp xếp ĐVHC cấp xã của 34 tỉnh, thành phố năm 2025. Theo đó, cả nước có 34 ĐVHC cấp tỉnh (06 thành phố và 28 tỉnh); 3.321 ĐVHC cấp xã (2.621 xã, 687 phường và 13 đặc khu). Số lượng và quy mô của ĐVHC cấp tỉnh và ĐVHC cấp xã đã có biến động lớn so với trước thời điểm sắp xếp (trước tháng 6/2025), cụ thể như sau:

- Cấp tỉnh:

+ Giảm 29 ĐVHC cấp tỉnh;

+ Diện tích tự nhiên trung bình của ĐVHC cấp tỉnh là 9.743 km², tăng 4.484 km² (tăng 85,30%); ĐVHC cấp tỉnh có diện tích lớn nhất (Lâm Đồng) là 24.243,13 km² (so với tỉnh có diện tích lớn nhất trước thời điểm tháng 6/2025 là 16.486,50 km² (Nghệ An), tăng 7.756,63 km² (47,05%).

+ Quy mô dân số trung bình của ĐVHC cấp tỉnh là 3.362.519 người, tăng 1.547.826 người (tăng 85,30%); ĐVHC cấp tỉnh có quy mô dân số lớn nhất (Thành phố Hồ Chí Minh) là 14.668.098 người (so với cấp tỉnh có quy mô dân số lớn nhất trước thời điểm tháng 6/2025 là 9.966.166 người (Thành phố Hồ Chí Minh), tăng 4.701.932 người (47,17%).

Việc thay đổi về quy mô dân số, diện tích tự nhiên của ĐVHC cấp tỉnh, cấp xã sau sắp xếp năm 2025 dẫn đến thực trạng các tiêu chuẩn của ĐVHC quy định tại Nghị quyết số 1211/2025/UBTVQH15 (sửa đổi, bổ sung tại Nghị quyết số 27/2022/UBTVQH15) không còn phù hợp và phản ánh đúng với thực tiễn tổ chức ĐVHC và cần được điều chỉnh cho phù hợp với bối cảnh mới.

b) Thực tiễn triển khai Nghị quyết số 1211/2025/UBTVQH15 (sửa đổi, bổ sung tại Nghị quyết số 27/2022/UBTVQH15), Nghị quyết số

653/2019/UBTVQH14 về sắp xếp ĐVHC cấp huyện, cấp xã giai đoạn 2019 – 2021, Nghị quyết số 35/2023/UBTVQH15 ngày 12/7/2023 về việc sắp xếp ĐVHC cấp huyện, cấp xã giai đoạn 2023 - 2030 và Nghị quyết số 76/2025/UBTVQH15 ngày 14/4/2025 về việc sắp xếp đơn vị hành chính năm 2025 đã bộc lộ những bất cập, hạn chế trong quy định của pháp luật về tiêu chuẩn ĐVHC, trình tự, thủ tục thành lập, nhập, chia đơn vị hành chính, điều chỉnh địa giới đơn vị hành chính, cụ thể như sau:

Một là, thực tiễn triển khai các Nghị quyết số 653/2019/UBTVQH15 và Nghị quyết số 35/2023/UBTVQH15 về sắp xếp đơn vị hành chính cấp huyện, cấp xã giai đoạn 2023–2030 cho thấy, hệ thống tiêu chuẩn được quy định hiện hành còn quá cao, chưa bảo đảm tính linh hoạt trong áp dụng. Nhiều địa phương sau khi thực hiện việc nhập, sáp nhập các đơn vị hành chính, mặc dù quy mô diện tích và dân số đã tăng lên so với trước, nhưng vẫn chưa đạt mức tối thiểu theo tiêu chuẩn quy định; dẫn đến tình trạng “vừa nhập đã không đạt chuẩn”. Cụ thể: Kết quả sắp xếp ĐVHC cấp huyện, cấp xã giai đoạn 2019 – 2021, trong số 515 ĐVHC cấp xã được hình thành sau sắp xếp có 344 đơn vị chưa đạt 100% tiêu chuẩn về diện tích tự nhiên và quy mô dân số theo quy định: chỉ có 151 đơn vị bảo đảm 100% cả 02 tiêu chuẩn về diện tích tự nhiên và quy mô dân số theo quy định. Trong đó, tỉnh Thanh Hóa có 53/70 ĐVHC cấp xã hình thành sau sắp xếp chưa đạt tiêu chuẩn; tỉnh Hòa Bình có 14/16 ĐVHC cấp xã hình thành sau sắp xếp chưa đạt tiêu chuẩn... Kết quả sắp xếp ĐVHC cấp huyện, cấp xã giai đoạn 2023 – 2025, trong số 615 ĐVHC cấp xã hình thành mới sau sắp xếp, chỉ có 227/615 ĐVHC cấp xã đạt tiêu chuẩn theo quy định của Nghị quyết số 1211. Điều này buộc nhiều địa phương phải kiến nghị áp dụng cơ chế đặc thù, xin giảm chuẩn hoặc bổ sung ngoại lệ để phù hợp với đặc điểm thực tế. Việc thiếu tính linh hoạt của hệ thống tiêu chuẩn không chỉ gây khó khăn cho quá trình tổ chức thực hiện, mà còn làm giảm tính ổn định, bền vững của phương án sắp xếp, ảnh hưởng đến tâm lý, sự đồng thuận của chính quyền và nhân dân địa phương.

Hai là, sau khi sắp xếp năm 2025, hệ thống đô thị và phân loại đô thị trên phạm vi cả nước cũng có nhiều thay đổi quan trọng. Việc đơn giản hóa các loại hình ĐVHC đô thị (chỉ còn thành phố trực thuộc trung ương và phường; không tổ chức đa dạng các loại hình ĐVHC đô thị như trước đây: thành phố thuộc tỉnh, thành phố thuộc thành phố trực thuộc trung ương, thị xã, quận, thị trấn) dẫn đến yêu cầu xây dựng và điều chỉnh tiêu chuẩn đơn vị hành chính nói chung và tiêu chuẩn ĐVHC đô thị nói riêng để đồng bộ với định hướng mới về quy hoạch, phát triển và phân loại đô thị, nhằm bảo đảm sự tương thích, khoa học và khả thi trong quản lý nhà nước.

Ba là, trình tự, thủ tục thành lập, nhập, chia, điều chỉnh địa giới đơn vị hành chính tại Nghị quyết số 1211 còn cứng nhắc, thiên về thủ tục hành chính hình thức, trong khi chưa đề cao đúng mức vai trò của công tác thẩm định, thẩm tra hồ sơ Đề án trước khi trình cấp có thẩm quyền xem xét, quyết định. Theo quy định

hiện hành, quá trình thẩm định hồ sơ Đề án chỉ dừng lại ở việc kiểm tra sự “đúng, đủ” về hình thức hồ sơ, ít đi sâu vào chất lượng và tính khả thi của phương án. Quy định hiện hành cũng chưa quy định cụ thể trách nhiệm của cơ quan lập hồ sơ Đề án trong việc tiếp thu, giải trình ý kiến thẩm định, thẩm tra, ảnh hưởng đến tính phản biện, đánh giá độc lập, toàn diện của công tác thẩm định, thẩm tra.

Từ những căn cứ chính trị, pháp lý và thực tiễn nêu trên, việc xây dựng Nghị quyết của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về tiêu chuẩn của đơn vị hành chính; trình tự, thủ tục thành lập, nhập, chia đơn vị hành chính, điều chỉnh địa giới đơn vị hành chính và đổi tên đơn vị hành chính là cần thiết và cấp bách để bảo đảm sự phù hợp với Hiến pháp và Luật Tổ chức chính quyền địa phương (sửa đổi); khắc phục những bất cập của hệ thống tiêu chuẩn, thủ tục hiện hành; tạo cơ sở pháp lý đồng bộ, thống nhất cho quá trình tổ chức, sắp xếp, vận hành chính quyền địa phương theo mô hình 2 cấp; đồng thời đáp ứng yêu cầu thực tiễn quản lý nhà nước, bảo đảm tính ổn định, hiệu quả và bền vững của hệ thống đơn vị hành chính trong giai đoạn mới.

II. MỤC ĐÍCH BAN HÀNH, QUAN ĐIỂM XÂY DỰNG DỰ THẢO NGHỊ QUYẾT

1. Mục đích ban hành

Việc ban hành Nghị quyết nhằm cụ thể hóa Hiến pháp năm 2013 (sửa đổi) và Luật Tổ chức chính quyền địa phương năm 2025; khắc phục những bất cập của các quy định hiện hành về tiêu chuẩn đơn vị hành chính và trình tự, thủ tục thành lập, nhập, chia, điều chỉnh địa giới, đổi tên đơn vị hành chính; bảo đảm tính thống nhất, đồng bộ của hệ thống pháp luật, phù hợp với mô hình chính quyền địa phương 2 cấp; qua đó xây dựng tiêu chuẩn khoa học, khả thi, phản ánh đúng đặc điểm của từng vùng, nâng cao chất lượng lập, thẩm định, thẩm tra và trình cấp có thẩm quyền xem xét, thông qua các hồ sơ Đề án về thành lập, nhập, chia, điều chỉnh địa giới ĐVHC.

2. Quan điểm xây dựng dự thảo Nghị quyết

a) Quán triệt chủ trương, đường lối của Đảng về sắp xếp đơn vị hành chính và tổ chức chính quyền địa phương 2 cấp; bảo đảm phù hợp với Hiến pháp, Luật Tổ chức chính quyền địa phương và các văn bản pháp luật có liên quan.

b) Bảo đảm tính thống nhất, đồng bộ của hệ thống pháp luật, kế thừa những quy định còn phù hợp, đồng thời sửa đổi, bổ sung, khắc phục những bất cập, hạn chế của các quy định hiện hành.

c) Xây dựng bộ tiêu chuẩn của đơn vị hành chính trên cơ sở khoa học, khách quan, khả thi, phù hợp với điều kiện tự nhiên, kinh tế - xã hội, lịch sử, văn hóa và đặc thù của từng địa phương; đồng thời có tính các trường hợp đặc thù.

d) Đảm bảo nguyên tắc ổn định lâu dài, tinh gọn, hiệu lực, hiệu quả, góp phần xây dựng bộ máy chính quyền địa phương hoạt động hiệu quả, đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững, bảo đảm quốc phòng, an ninh và nguyện vọng chính đáng của Nhân dân.

III. QUÁ TRÌNH XÂY DỰNG DỰ THẢO NGHỊ QUYẾT

Thực hiện quy định của Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật năm 2025, Bộ Nội vụ đã tổ chức soạn thảo dự thảo Nghị quyết, cụ thể như sau:

1. Tổ chức soạn thảo dự thảo Nghị quyết;
2. Tổ chức lấy ý kiến các cơ quan Trung ương và chính quyền địa phương. Trên cơ sở ý kiến góp ý, Bộ Nội vụ đã tiếp thu, chỉnh lý, hoàn thiện dự thảo Nghị quyết.
3. Gửi Bộ Tư pháp thẩm định Hồ sơ dự thảo Nghị quyết.
4. Trình Chính phủ xem xét, thông qua trình Ủy ban Thường vụ Quốc hội

IV. BỐ CỤC VÀ NỘI DUNG CƠ BẢN CỦA DỰ THẢO NGHỊ QUYẾT

1. Phạm vi điều chỉnh và bố cục của dự thảo Nghị quyết

a) Phạm vi điều chỉnh của Nghị quyết là quy định tiêu chuẩn của đơn vị hành chính; lập, thẩm định đề án thành lập, nhập, chia, giải thể, điều chỉnh địa giới và đổi tên đơn vị hành chính; việc áp dụng các tiêu chuẩn của đơn vị hành chính đối với các trường hợp thành lập, nhập, chia, điều chỉnh địa giới đơn vị hành chính.

b) Dự thảo Nghị quyết được kết cấu thành 03 chương, 14 điều và các phụ lục kèm theo, bảo đảm chặt chẽ, logic, dễ áp dụng trong thực tiễn. Cụ thể:

Chương I Tiêu chuẩn của đơn vị hành chính (gồm 03 mục, 8 điều từ Điều 1 đến Điều 8): Quy định tiêu chuẩn của đơn vị hành chính phù hợp với mô hình 02 cấp mới và phù hợp với đặc điểm đô thị, nông thôn, hải đảo.

Chương II Lập, thẩm định Đề án thành lập, giải thể, nhập, chia đơn vị hành chính, điều chỉnh địa giới đơn vị hành chính và đổi tên đơn vị hành chính (từ Điều 9 đến Điều 11): Quy định về nội dung, trình tự, thủ tục thẩm định Đề án và tên đơn vị hành chính.

Chương III Tổ chức thực hiện và hiệu lực thi hành (từ Điều 12 đến Điều 14): Quy định về tổ chức thực hiện, kinh phí, hiệu lực thi hành và các điều khoản áp dụng.

2. Nội dung cơ bản của dự thảo Nghị quyết

2.1. Về tiêu chuẩn của đơn vị hành chính

a) Quy định tiêu chuẩn của đơn vị hành chính phù hợp với mô hình 02 cấp đặc điểm đô thị, nông thôn, hải đảo, trong đó: ĐVHC nông thôn (gồm tỉnh, xã); ĐVHC đô thị (gồm thành phố trực thuộc trung ương, phường); ĐVHC ở hải đảo (gồm đặc khu, xã đảo); đồng thời quy định tiêu chuẩn đặc thù đối với từng loại hình ĐVHC nông thôn, đô thị.

b) Điều chỉnh mức chuẩn về dân số, diện tích của tỉnh, thành phố, xã, phường để phản ánh đúng thực tiễn sau sắp xếp 2025, bảo đảm các ĐVHC hiện hành cơ bản đạt tiêu chuẩn theo quy định.

c) Tiêu chuẩn ĐVHC trực thuộc (đối với tỉnh, thành phố): Đề xuất không quy định tiêu chuẩn này nhằm bảo đảm giữ ổn định số lượng ĐVHC hiện có, đồng thời thực tiễn sắp xếp ĐVHC thời gian qua không áp dụng tiêu chuẩn này.

d) Đối với tiêu chuẩn loại đô thị: quy định về tiêu chuẩn phân loại đô thị theo hướng có sự kế thừa các kết quả phân loại đô thị đã có (đối với các khu vực trước sắp xếp năm 2025). Trong thời gian tới, tiêu chí này sẽ tiếp tục cập nhật mới theo tiêu chí phân loại đô thị (do Bộ Xây dựng chủ trì).

đ) Tiêu chuẩn về cơ cấu, trình độ phát triển kinh tế - xã hội: (1) đối với thành phố: giữ nguyên như quy định của Nghị quyết số 1211/2016/UBTVQH13 (sửa đổi, bổ sung theo Nghị quyết số 27/2022/UBTVQH15); (2) Đối với phường thuộc thành phố: quy định như đối với thành phố thuộc thành phố trực thuộc trung ương quy định của Nghị quyết số 1211/2016/UBTVQH13 (sửa đổi, bổ sung theo Nghị quyết số 27/2022/UBTVQH15); (3) Đối với phường thuộc tỉnh: quy định như đối với phường thuộc thị xã quy định của Nghị quyết số 1211/2016/UBTVQH13 (sửa đổi, bổ sung theo Nghị quyết số 27/2022/UBTVQH15).

2.2. Về lập, thẩm định Đề án thành lập, nhập, chia, điều chỉnh địa giới đơn vị hành chính và đổi tên đơn vị hành chính

a) Quy định về nội dung hồ sơ Đề án (cơ bản kế thừa Nghị quyết số 1211 nhưng có điều chỉnh cho phù hợp với tổ chức chính quyền địa phương 02 cấp)

b) Quy định cụ thể trách nhiệm của các cơ quan, nội dung thẩm định và thời hạn thẩm định hồ sơ Đề án.

c) Quy định tên của ĐVHC và trình tự đổi tên của ĐVHC theo hướng kế thừa các quy định của Nghị quyết số 1211/2016/UBTVQH13 (sửa đổi, bổ sung theo Nghị quyết số 27/2022/UBTVQH15)

2.3. Về tổ chức thi hành

a) Xác định nguồn lực thực hiện: ngân sách nhà nước bảo đảm kinh phí thực hiện.

b) Quy định điều khoản chuyển tiếp: các đơn vị hành chính được thành lập, nhập, chia, điều chỉnh địa giới trước ngày Nghị quyết có hiệu lực nhưng chưa đạt chuẩn thì có lộ trình hoàn thiện; trường hợp đặc biệt có thể áp dụng cơ chế giảm chuẩn hoặc ngoại lệ.

c) Thay thế các quy định tại Nghị quyết số 1211/2016/UBTVQH13 và Nghị quyết số 27/2022/UBTVQH15.

V. DỰ KIẾN NGUỒN LỰC, ĐIỀU KIỆN BẢO ĐẢM CHO VIỆC THI HÀNH NGHỊ QUYẾT

1. Nguồn kinh phí

Ngân sách nhà nước bảo đảm toàn bộ kinh phí cho việc tổ chức thực hiện Nghị quyết. Kinh phí được phân bổ từ ngân sách trung ương và ngân sách địa phương.

2. Nguồn nhân lực

Đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức hiện có tại các cơ quan trung ương và địa phương được bố trí, sắp xếp lại phù hợp với mô hình tổ chức chính quyền địa phương 2 cấp là nguồn nhân lực chủ yếu tổ chức thi hành dự thảo Nghị quyết. Sau khi Nghị quyết này được ban hành và có hiệu lực thi hành, không làm tăng biên chế, nguồn nhân lực cơ bản đáp ứng yêu cầu của công tác triển khai thi hành Nghị quyết.

3. Các điều kiện đảm bảo thi hành Nghị quyết

Để bảo đảm Nghị quyết về tiêu chuẩn của ĐVHC được tổ chức thi hành thống nhất, hiệu quả, đồng bộ trên phạm vi toàn quốc, cần triển khai các nhóm điều kiện bảo đảm sau:

a) Về thể chế và văn bản hướng dẫn

- Tổ chức rà soát, sửa đổi, bổ sung đồng bộ các văn bản pháp luật có liên quan đến tiêu chuẩn của ĐVHC và việc thành lập, nhập, chia ĐVHC, điều chỉnh địa giới ĐVHC (như các quy định về phân loại đô thị, về trình tự, thủ tục lấy ý kiến Nhân dân,...), các quy định về chế độ, chính sách liên quan đến áp dụng tiêu chuẩn ĐVHC để bảo đảm thống nhất, đồng bộ trong hệ thống pháp luật.

b) Về tuyên truyền, phổ biến và bồi dưỡng nghiệp vụ

- Đẩy mạnh công tác tuyên truyền, phổ biến nội dung của Nghị quyết, tổ chức các lớp tập huấn, bồi dưỡng cho cán bộ làm công tác tham mưu tại cấp tỉnh, cấp xã.

c) Về tổ chức thực hiện và trách nhiệm phối hợp

- Các bộ, ngành và các cơ quan liên quan có trách nhiệm phối hợp chặt chẽ trong việc hướng dẫn, kiểm tra, theo dõi và đánh giá kết quả triển khai Nghị quyết;

- UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương tổ chức xây dựng kế hoạch, phân công rõ trách nhiệm và bảo đảm nguồn lực để tổ chức thi hành Nghị quyết.

d) Về ứng dụng công nghệ thông tin và chuyển đổi số

- Hoàn thiện, nâng cấp hạ tầng kỹ thuật để quản lý thông tin về địa giới hành chính, tiêu chuẩn ĐVHC, hồ sơ sắp xếp, nhập, chia, điều chỉnh địa giới.

- Đẩy mạnh ứng dụng công nghệ số trong các khâu thu thập, xử lý dữ liệu để tăng cường tính minh bạch và hiệu quả quản lý nhà nước.

đ) Về cơ chế kiểm tra, giám sát và phản hồi chính sách

Thiết lập cơ chế giám sát, kiểm tra việc triển khai thực hiện các quy định về tiêu chuẩn của ĐVHC ở các địa phương.

VI. NỘI DUNG XIN Ý KIẾN CHÍNH PHỦ

Thực hiện Văn bản số 9151-CV/BTCTW ngày 29/7/2025 của Ban Tổ chức Trung ương đề nghị ban hành văn bản quy định về tiêu chuẩn của ĐVHC trước ngày 31/8/2025 làm căn cứ cho việc xác định biên chế, bố trí số lượng cấp phó, chế độ, chính sách cho đội ngũ cán bộ, công chức của chính quyền địa phương 02 cấp; căn cứ quy định tại điểm d và điểm e khoản 1 Điều 50 Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật năm 2025¹, Bộ Nội vụ báo cáo Chính phủ xem xét, trình Ủy ban Thường vụ Quốc hội cho phép xây dựng và ban hành dự thảo Nghị quyết về tiêu chuẩn của ĐVHC theo quy trình thủ tục rút gọn (dự thảo Nghị quyết này quy định chi tiết khoản 6 Điều 10 Luật Tổ chức chính quyền địa phương số 72/2025/QH15 và Luật này đã được ban hành theo quy trình thủ tục rút gọn) đồng thời với quá trình trình hồ sơ dự thảo Nghị quyết theo quy định của Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật năm 2025².

Trên đây là Tờ trình về dự thảo Nghị quyết về tiêu chuẩn của ĐVHC, Bộ Nội vụ kính trình Chính phủ.

(Xin gửi kèm theo: (1) Dự thảo Nghị định; (2) Bảng so sánh giữa dự thảo Nghị định với quy định của Nghị quyết số 1211 hiện hành về phân loại ĐVHC.).

Nơi nhận:

- Như trên;
- TTgCP, các Phó TTgCP (để b/c);
- Bộ Tư pháp;
- Bộ Nội vụ;
- Văn phòng Chính phủ;
- Lưu: VT, CQĐP.

BỘ TRƯỞNG

Phạm Thị Thanh Trà

¹ “Điều 50. Trường hợp và thẩm quyền quyết định xây dựng, ban hành văn bản quy phạm pháp luật theo trình tự, thủ tục rút gọn

...

d) Trường hợp cần sửa đổi ngay cho phù hợp với văn bản quy phạm pháp luật mới được ban hành; trường hợp cần ban hành ngay văn bản quy phạm pháp luật để thực hiện điều ước quốc tế có liên quan mà nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam là thành viên;

...

e) Trường hợp ban hành văn bản quy định chi tiết của văn bản quy phạm pháp luật được ban hành theo trình tự, thủ tục rút gọn và trong trường hợp đặc biệt.

² Khoản 1 Điều 51 Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật năm 2025 quy định " Việc đề nghị, quyết định áp dụng trình tự, thủ tục rút gọn được thực hiện trước hoặc trong quá trình xây dựng chính sách, soạn thảo văn bản quy phạm pháp luật".